

SKYTTE

EN SPORT FÖR ALLA

Skytte inom Svenska Skyttesportförbundet

En sport för alla

Skytte är en sport som passar alla. Framför allt tack vare den variation av grenar och discipliner som erbjuds inom skyttet, men också för att skytte kan utövas av alla, ung som gammal, liten som stor. Redan vid sex-sju års ålder kan barn börja med vissa grenar och det finns ingen övre åldersgräns för den aktiva skytten. Även personer med funktionshinder kan vara med och tävla. Svenska handikappskyttar är mycket framgångsrika internationellt. Skytte är en sport där koncentration är viktig, men samtidigt krävs också att man har snabb reaktion samt god kondition och uthållighet.

Skytte i världen

Med cirka 50 miljoner utövare är skyttet en av världens mest utbredda idrotter. Endast ett fåtal lagidrotter är större. Redan vid de första moderna olympiska spelen i Aten 1896 fanns skytte med och än idag finns ett flertal skyttegrenar med på OS. Sverige har en lång skyttetradition med många OS-, VM- och EM-medaljer. Vissa tävlingsgrenar har modifierats eller försvunnit med åren, medan andra grenar är i stort sett oförändrade. Trenden går mot kortare skjutavstånd och finare kaliber vilket har lett till att luftpistol och luftgevär på 10 meter i dag är de största grenarna, vid sidan om lerduveskyttet.

Organisationen

Den svenska skytterörelsen startade redan 1861 men Svenska Skyttesportförbundet, SvSF, bildades 2009 när tre skytteorganisationer gick samman till en. SvSF är medlem i Riksidrottsförbundet, Sveriges Olympiska Kommitté och Europeiska- och Internationella Skytteförbunden. SvSF är också en frivillig försvarsorganisation. SvSF har cirka 85 000 medlemmar i 1100 föreningar. Verksamheten bedrivs i fyra olika sektioner; gevär, lerduva, pistol och viltmål.

Gevär

Skyttesport med gevär är en precisionsgren som man kan utföra i olika ställningar - sittande, liggande, stående och knästående. Gevärets utformning och tillbehör medför att skytten efter mycket träning kan hålla geväret väldigt stilla.

Vintertid är luftgevär på 10 meter den vanligaste disciplinen. Disciplinen skjuts inomhus med avancerade luftgevär. Målet är en 10-ringad tavla eller ett så kallat fallmål (falling target) där den svarta pricken försvinner vid träff, som i skidskytte. En luftgevärstävling avgörs normalt på 40 eller 60 skott.

Det finns också gevärdiscipliner som skjuts på 50- och 300-metersbanor, mest utomhus, med olika krutgevär. Målet är då en 10-ringad tavla och en tävling omfattar skott i liggande ställning, eller en kombination av liggande, stående och knästående.

Det finns också en gren som heter fältskytte, där målen står allt från 30 till 600 meter bort. Där skjuter man mot olika typer av tavlor och avståndet är okänt för skytten.

"Skytte är väldigt omväxlande med olika vapen och ställningar, inomhus och utomhus. Man tröttnar inte på att träna, för man kan alltid träna på något."

Linda Olofsson, gevärsskytt.

Pistol

Pistolskyttet har många olika tävlingsformer att välja på. Den stora skillnaden är hur lång tid skytten har på sig för att hinna beskjuta målet. Inomhus skjuter man med luftpistol på 10 meter, dels mot en 10-ringad tavla där skytten har gott om tid, dels snabbluft där fem skott ska skjutas mot fem olika tavlor under endast några få sekunder. Med luftpistol skjuter man även tävlingar mot fallmål, falling target.

Utomhus skjuter man mot tavlor på 25 och 50 meter, med olika grova kalibrar på krutpistoler och revolverar. Även här används 10-ringade tavlor, antingen för precisions- eller snabbskytte. Vissa tävlingar innehåller både precisions- och snabbskytte.

*"Skytte är en sport att utvecklas i hela livet."
Robert Wälikangas, pistolskytt.*

SKYTTE
EN SPORT FÖR ALLA!

Lerduva

Lerduveskytte handlar om att i en sving få hagelgeväret att söka upp det rörliga målet, lerduvan, och skjuta i rätt bråkdelen av en sekund.

Lerduvan har en diameter på 11 cm och är tillverkad av en blandning av asfaltstjära och krita som splittras lätt när den träffas av flera små hagel.

Lerduvan slungas, beroende på gren, ut med olika hastighet och i olika vinklar från kastmaskiner. Vissa grenar innehåller endast enkelduvor vilket innebär att en lerduva slungas ut åt gången medan det i andra grenar slungas ut två duvor åt gången, så kallade dubbléer. Vissa grenar innehåller både enkelduvor och dubbléer.

Skjutavståndet varierar mellan de olika grenarna, från 8 meter till upp emot 50 meter. Geväret och hagelstorleken anpassas för att få optimal verkan vid olika skjutavstånd.

Vanliga grenar är skeet, trap och sporting.

I lerduvesektionens verksamhet ingår också disciplinen field target. Där skjuter man med ett luftvapen på fallmål som står på okända avstånd.

*"Skytte är det absolut roligaste i hela världen. Det smäller, det händer saker och jag vet att det är upp till mig att lyckas när jag står skjutklar på plattan."
Therese Lundqvist, lerduveskytt.*

Viltmål

Viltmål skjuts på rörliga måltavlor. Viltmåls- och gevärsskyttar skjuter med nästan likadana gevär med skillnaden att man använder kikarsikten när man skjuter viltmål. Inomhus skjuts viltmål med luftgevär på 10 meter, så kallat running target. Utomhus skjuts viltmål med krutgevär på 50 och 80 meter på 10-ringade rörliga mål. På 80 m skjuter man ibland två skott för varje gång målet visar sig. På 10 m och 50 meter förekommer i stället lopp där målet visar sig olika lång tid, antingen 2,5 eller 5 sekunder.

Inom viltmål ryms även olika kombinationsgrenar. Vissa kombinationer innehåller flera av de nämnda kulgrenarna, så kallad kulkombination. Andra innehåller kulgrenar och lerduvegrenar och då kallas det för jaktkombination.

*"Det roligaste med skyttet är gemenskapen med de andra skyttarna."
Mattias Björk, viltmålskytt.*

Discipliner inom SvSF

Olympiska discipliner

GEVÄR

- 10 m luftgevär *Dam och Herr*
- 50 m gevär liggande 60 skott
Herr
- 50 m gevär ställningar 3x20
Dam
- 50 m gevär ställningar 3x40
Herr

LERDUVA

- Trap *Dam och Herr*
- Dubbeltrap *Herr*
- Skeet *Dam och Herr*

PISTOL

- 10 m luftpistol *Dam och Herr*
- 25 m sportpistol *Dam*
- 50 m fripistol *Herr*
- 25 m snabbpistol *Herr*

Internationella discipliner (utöver OS-discipliner)

GEVÄR

- 300 m gevär liggande 60 skott
Dam och Herr
- 300 m gevär ställningar 3x20
Dam och Herr
- 300 m gevär ställningar 3x40
Herr
- 50 m gevär liggande 60 skott
Dam

LERDUVA

- FITASC sporting *Dam och Herr*
- Engelsk sporting *Dam och Herr*
- Compac sporting *Dam och Herr*
- Duppeltrap *Dam*

PISTOL

- 25 m grovpistol *Herr*
- 25 m standardpistol *Herr*

VILTMÅL

- 10 m Running Target regelbundna lopp *Dam och Herr*
- 10 m Running Target blandade lopp *Dam och Herr*
- 50 m viltmål regelbundna lopp *Herr*
- 50 m viltmål blandade lopp
Herr

FIELD TARGET

- Field target

Nationella discipliner (i Sverige alt Norden)

GEVÄR

- Luftgevär
- Falling Target
- Korthåll bana
- Korthåll fält
- Gevär 6,5 mm bana
- Gevär 6,5 mm fält
- Kpist bana
- Kpist fält

LERDUVA

- Nordisk trap
- Nationell skeet

PISTOL

- 25 m standardpistol *Dam*
- 25 m sportpistol *Herr*
- 10 m snabbluftpistol
- Falling target

VILTMÅL

- Enkel kulkombination
- Dubbel kulkombination
- Jaktkombination
- Enkel jägarkombination
- 80 m viltmål enkelskott
- 80 m viltmål dubbelskott

Hitta din förening!

Är du intresserad av att prova på sporten skytte?

På www.skyttesport.se under rubriken "Börja skjuta?" kan du hitta en förening nära dig samt få en introduktion till skyttesporten.

Om du vill veta mer om vilka discipliner som finns inom de olika grensektionerna går du in på varje sektionens flik på hemsidan.

Visste du att...

... det år 2013 sköts i snitt 101 000 skott om dagen totalt i förbundets föreningar?

... cirka 100 SM-tävlingar arrangeras varje år inom SvSF?

... alla kommuner i Sverige, förutom en, har minst en skjuthall/bana?

... på gevär avsett för långhållsskytte (upp till 600 meter) har kulan en utgångshastighet på 850 m/s. Det är 3060 km/h!

... en lerduveskytt har cirka en sekund på sig att skjuta duvan från det att duvan lämnar kastaren till dess att hagelsvärmen är för utspridd för att kunna träffa?

... den snabbaste lerduvan lämnar kastaren i en hastighet av 100 km i timmen?

... när sommar-OS hölls i Stockholm år 1912 tog de svenska skyttarna 15 guld-, 10 silver- och 9 bronsmedaljer?

... skytten Oscar Gomer Swahn var en av guldmedaljörerna 1912? Han var då 64 år gammal. Som 72-åring tog han dessutom OS-brons. Än i dag är han både den äldste guldmedaljören som medaljören genom tiderna på OS.

... pistolskytten Ragnar Skanåker har det svenska rekordet i deltagande i antal OS (sju), ett rekord han delar med fäktaren Kerstin Palm och bordtennisspelaren Jörgen Persson.

SVENSKA SKYTTESPORTFÖRBUNDET

www.skyttesport.se